

Przedmowa

Przez wiele powojennych lat bocian biały nie cieszył się w Polsce specjalnym zainteresowaniem ornitologów. W ramach III Międzynarodowej Akcji Liczenia Bocianów Białych w 1974 roku dokonano po raz pierwszy pełnej oceny naszej populacji (Jakubiec red., 1985). W badaniach tych wzięło udział liczne grono osób i od tego czasu znacznie wzrosło zainteresowanie tym gatunkiem. W wielu regionach kraju i w wielu ośrodkach naukowych podjęto badania w różnych dziedzinach biologii i ekologii bociana.

Niniejszy zeszyt zawiera zbiór prac problemowych dotyczących różnych zagadnień. Badania nad biologią bociana białego na dużym obszarze południowej Polski są wyczerpującym studium opartym na dokładnych obserwacjach terenowych. Opracowania zagadnień ekologii pokarmowej z terenów o najwyższym zagęszczeniu bociana białego w Europie są także bardzo ważnym elementem. Bocian biały należy bowiem do tych gatunków, których liczebność jest w znacznym stopniu regulowana przez czynniki pokarmowe (Lack 1966), co dobitnie podkreślają badania z Europy Zachodniej (Hornberger 1967, Linger 1980, Lázaro 1982). Ostatnim omawianym zagadnieniem jest zagrożenie lęgów i ptaków lotnych w okresie pobytu na lęgowskich europejskich. Problem ten nabiera coraz większego znaczenia (Fiedler, Wiesner 1980, 1986).

W dalszych badaniach nad bocianem białym w naszym kraju, a zwłaszcza w czasie kolejnej IV Międzynarodowej Akcji Liczenia Bocianów Białych w roku 1984 wykazano, że w wielu rejonach Polski wystąpił znaczny spadek jego liczebności. W tej sytuacji nabierają znaczenia dalsze badania monitoringowe oraz opracowanie wielu innych aspektów biologii i ekologii tego gatunku, ale coraz większą uwagę należy poświęcać zagadnieniom jego praktycznej ochrony. Polska populacja bocianów, która wciąż jeszcze liczy około 30000 par i stanowi blisko 75% populacji środkowoeuropejskiej, jest szczególnie przydatna do oceny skuteczności różnych metod ochrony.

Zbigniew Jakubiec

Preface

For many post-war years, the White Stork was a species to which little attention was paid in Poland. Within the framework of the Third International Census of White Stork, the full inventory of our Stork population was taken for the first time (J a k u b i e c ed., 1985). In this investigation a large group of people was engaged and from then on the interest in this species has considerably increased. In many regions of the country and in many scientific centres studies on its biology and ecology have been initiated.

The present volume includes elaborations dealing with different questions. The work on the breeding biology of the White Stork in a large area of Southern Poland is a comprehensive study based on detailed field controls. Two papers are concerned with certain aspects of the feeding ecology of White Stork in the areas of the highest density of Storks in Europe. These studies are of great importance for the White Stork belongs to these species the numbers of which are in great measure limited by food (L a c k 1966), as indicated by the results of studies from West Europe (H o r n b e r g e r 1967, L i n g n e r 1980, L a z a r o 1982). In the last paper is discussed the problem of threats to clutches, broods, and independent birds during the residence of Storks in their European breeding grounds, which is becoming more and more important (F i e d l e r, W i s s n e r 1980, 1986).

Later investigations of Storks in our country, and particularly the Fourth International Census of White Stork in 1984, revealed a pronounced decline in Stork numbers for many regions of Poland. Thereby, there is a need to continue monitoring and studies on the biology and ecology of this species. More attention should be paid to the practical protection of Storks. The Polish population of these birds, that still totals about 30000 pairs and constitutes 75% of the population of Central Europe, is particularly suitable for testing different protective measures.

Zbigniew Jakubiec